

Број :

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

ЗА 2007. ГОДИНУ

Сарајево, јуни 2008. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	4
1.	Реализација ранијих препорука	4
2.	Систем интерних контрола	4
2.1.	Планирање и извршење буџета	5
3.	Усклађеност са законима и правилима	5
3.1.	Јавне набавке	5
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	6

Прилог : Табела 1 'Извршење буџета за 2007. годину'

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основа за ревизију

На основу Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ», број: 12/06) извршили смо ревизију финансијских извјештаја у **Дирекцији за европске интеграције Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Дирекција) који се односе на годину која се завршава 31.12.2007. (Биланса стања, Посебних прегледа уз Биланс стања и Анализе извршења буџета).

Одговорност менаџмента/ревизора

Руководство Дирекције одговорно је за припрему финансијских извјештаја, законитост извршених трансакција и намјенско кориштење средстава. Руководство је такође одговорно за увођење система интерних контрола којима се обезбјеђује поуздано управљање јавним средствима. Наша одговорност, као екстерног ревизора, прописана је Законом о ревизији, стандардима ревизије и Етичким кодексом за ревизоре јавног сектора.

Сходно томе, наша одговорност је изражавање мишљења о томе да ли су финансијски извјештаји поуздани и да ли биланси у потпуности одражавају резултате извршења буџета. Такође, наша одговорност је да процијенимо да ли руководиоци институције примјењују законе и прописе, користе средства за одговарајуће намјене и да оцијенимо финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Циљ и дјелокруг ревизије

Ревизију смо обавили у складу са Ревизионим стандардима Међународне организације врховних ревизионих институција – ISSAI и Међународним стандардима ревизије. Ревизија укључује испитивање, на бази извршених тестирања, доказа који су релевантни за исказане износе и објављивања у финансијским извјештајима, те регуларност финансијских трансакција које су укључене у финансијске извјештаје.

Ревизија је планирана и извршена тако да се добију информације и објашњења која сматрамо неопходним за обезбјеђење довољних доказа који пружају разумно увјерење да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане грешкама, преваром или другим нерегуларним радњама и да су средства утрoшена у складу са одобреним буџетом и другим прописима.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разуман основ за наше мишљење.

Квалификација се односи на сљедеће:

1. Процедуре избора добављача за набавку горива, административног материјала, материјала за поправак и одржавање опреме и услуга одржавања опреме, услуга за осигурање возила, услуга интернета те набавка аутомобила по принципу "старо за ново", нису проведене у складу Законом о јавним набавкама.

По нашем мишљењу,

Финансијски извјештаји Дирекције за 2007. годину приказују реално и истинито финансијско стање на дан 31. децембар 2007. године и у складу су са Правилником о финансијском извјештавању и Правилником о рачуноводству институција Босне и Херцеговине.

У свим материјално значајним аспектима расходи Дирекције су употребљени за сврхе које је одредио Парламент Босне и Херцеговине и у складу су са релевантним прописима, осим за могуће ефекте који су исказани под тачком 1. горе наведеном.

Сарајево, јуни 2008. године

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију извршила је ревизију пословања Дирекције за 2006. годину о чему је састављен Извјештај. Обзиром да је Дирекција добила позитивно мишљење са скретањем пажње (гдје су утврђени мањи недостаци и пропусти који нису били материјално значајни), Дирекцији је сугерисано да их размотри те да предузме одређене активности како се утврђене неправилности и пропусти не би понављали у даљем пословању.

Дирекција није, у прописаном року од 60 дана, а у складу са одредбама члана 16. став 3. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине доставила одговор Канцеларији за ревизију институција БиХ о предузетим активностима ради превазилажења утврђених слабости.

Ревизијом пословања за 2007. годину, утврдили смо које препоруке и сугестије из Извјештаја о ревизији нису у потпуности реализоване и том приликом уочили:

- Систем интерних контрола, није успостављен на моделу од пет компоненти (COSO модел) и није задовољавајући, што је имало за последицу да су поновљене исте или сличне неправилности и слабости (видјети тачку 2. Извјештаја);
- Јавне набавке нису, у свим случајевима, проведене у складу са одредбама Закона о јавним набавкама (видјети тачку 3.1. Извјештаја);
- Редован годишњи попис средстава и обавеза поново није извршен у потпуности како то налажу прописи који дефинишу ову област.

2. Систем интерних контрола¹

Систем интерних контрола подразумијева скуп поступака и мјера које предузима руководство у циљу обезбјеђивања тачног и правилног евидентирања финансијских трансакција, њихову пуну усклађеност са законима, заштиту имовине те ефикасно, економично и ефективно трошења јавног новца. Извршили смо испитивање система интерних контрола, административних и рачуноводствених процедура и квалитета финансијског управљања у Дирекцији. Циљ ових испитивања је био да се увјеримо у којој мјери су оперативни циљеви остварени и колико су поуздани подаци на којима се базирају годишњи финансијски извјештаји те да ли је финансијско управљање у складу са постојећим прописима.

Дирекција није успоставила систем интерних контрола који се базира на моделу од пет компоненти: контролног окружења, процјене ризика, контролних активности, информација и комуникација, мониторинга. Постојећи систем интерних контрола није задовољавајући што је имало за последицу да су се поновили исти или слични недостаци и пропусти као што су: препоруке из извјештаја ревизије претходне године нису реализоване; планирање буџета није унапријеђено; јавне набавке нису проведене у свим случајевима у складу са Законом о јавним набавкама и др.

Успостављање ефикасног система интерних контрола највише ће користити руководству јер ће такав систем обезбиједити (у разумном увјерењу) законитост пословања у свим сегментима, као и спријечити могуће грешке и евентуалне злоупотребе кориштења јавних средстава.

¹ Сагласно члану 13. став 2. Закона о ревизији институција Босне и Херцеговине ревизија оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и систем интерних контрола о чему не изражава мишљење већ извјештава о уоченим слабостима.

Препорука

Руководство Дирекције треба да догради постојећи систем интерних контрола у складу са Водичем за ефикасне интерне контроле и COSO моделом система интерних контрола на бази пет компоненти, а све у циљу отклањања ризика од евентуалних грешака, превара и злоупотреба у пословању Дирекције.

2.1. Планирање и извршење буџета

Буџет Дирекције за 2007.годину планиран је и одобрен у укупном износу од 3.263.994,82 КМ, а остварен у укупном износу од 2.045.256,00 КМ или 1.218.738,82 мање у односу на одобрени буџет (реализовано је 62,66% од планираних и одобрених средстава). Анализом цјелокупног процеса планирања и извршења буџета уочили смо да динамика запошљавања није реализована у складу са планираним активностима на почетку године те да одређене буџетске позиције имају низак проценат реализације у односу на тражени и одобрени буџет (видјети табелу 1. у прилогу Извјештаја).

Посљедице оваквог начина планирања и извршења буџета огледају се у неефикасном кориштењу буџетских средстава у цјелини јер се лошим планирањем резервише више средстава него што је то потребно за нормално функционисање и остваривање законом прописаних функција Дирекције, а на другој страни у другим институцијама остају значајни пројекти који нису могли бити нити планирани нити реализовани у текућој години због недостатка средстава.

Препорука

Дирекција треба да сачини анализу процеса планирања и извршења буџета за 2007. годину, како на нивоу укупног буџета тако и по појединим буџетским позицијама у циљу унапређења система планирања и извршења буџета у цјелини. Приликом израде пројекције буџета потребно је да се у обзир узму и други релевантни улазни параметри, с обзиром да је квалитетно планирање буџета стратешки важна основа за обезбјеђење материјалних и људских ресурса те значајно за економично и транспарентно управљање средствима.

3. Усклађеност са законима и прописима

3.1. Јавне набавке

Дирекција није успоставила систем интерних контрола који би обезбиједио досљедну примјену Закона о јавним набавкама, иако смо у Извјештају о ревизији за прошлу годину руководству Дирекције скренули пажњу на потребу досљедне примјене Закона у свим сегментима те наставак изградње система интерних контрола овог процеса. Ревизија је поново утврдила одређене недостатке у процесима набавки:

- Приликом набавки појединих роба и услуга није проведена процедура избора добављача у складу са одредбама Закона о јавним набавкама него су набавке вршене од добављача из претходних година, нпр: набавка материјала у износу од 10.175,63 КМ (уговор са добављачем 'P & C', истекао 27.12.2006. године), материјал за поправак и одржавање опреме у износу од 10.395,87 КМ (уговор са добављачем 'Документ сервис' истекао 31.12.2006. године; и услуге Интернета у износу од 9.030,51 КМ (уговор са добављачем 'Europronet' истекао 31.12.2006. године).
- Приликом провођења процедуре избора добављача за услуге набавке авио карата у износу од 37.826,00 КМ отвореним поступком, понуде су доставила два понуђача. Комисија је на основу ранијих искустава оцијенила да број понуда одражава стварно стање на тржишту те је на основу евалуације изабрала једног од понуђача и додијелила му уговор, иако су у конкретном случају били испуњени услови за отказивање поступка према члану 12. Закона о јавним набавкама у БиХ (број примљених прихватљивих понуда је мањи од три и не обезбјеђују стварну конкуренцију за конкретни уговор). Уговор са добављачем закључен је 28.11.2007. године.

- На исти начин је комисија за набавке поступила и приликом избора добављача за набавку путничког аутомобила набавне вриједности 61.172,51 KM по принципу "старо за ново". Понуде за набавку возила доставила су три понуђача, али један од понуђача није задовољио основне квалификационе критеријуме. Комисија је приступила даљем бодовању и избору добављача (између два квалификована кандидата изабрала повољнију понуду за набавку путничког аутомобила по принципу старо за ново), иако су и у овом случају били испуњени услови за отказивање поступка према члану 12. Закона о јавним набавкама (број примљених прихватљивих понуда је мањи од три и не обезбјеђује стварну конкуренцију за конкретни уговор). Уговор са изабраним добављачем "ASA PVA" д.о.о. закључен је 07.11.2007.године.
- Опћи утисак је да су процедуре набавки покренуте релативно касно, тако да су већи дио године набавке вршене од добављача који су изабрани у ранијем периоду што отежава ефикасно провођење Закона о јавним набавкама.

Препорука

Дирекција треба да анализира све недостатке и пропусте које смо уочили у току ревизије за 2007. годину те едукује запослене који учествују у процесу јавних набавки како би се досљедно и у потпуности провеле одредбе Закона о јавним набавкама, а све у циљу законитог и транспарентног трошења јавних средстава те примјене једнаког третмана и недискриминације потенцијалних добављача.

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Дирекцији је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2007. годину на разматрање и достављање евентуалних нових доказа и коментара на налазе ревизије. У остављеном року од 15 дана, Дирекција је доставила коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији.

По нашој процјени Дирекција није доставила нове доказе и чињенице које би утицале на измјену налаза у Нацрту извјештаја о ревизији. По том основу овај Извјештај представља коначан извјештај достављен клијенту без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

У прилогу Извјештаја достављамо вам коментаре Дирекције на Нацрт извјештаја и наш одговор на коментаре.

Сарајево, јуни 2008. године

**ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ
РЕВИЗОРА**

мр Драган Кулина

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

М.П.

Миленко Шего